

# STRATEGI FOR UDVIKLING AF FREM TIDENS SKJERN

HVORDAN IDEER BLIVER  
TIL VIRKELIGHED

GEN  
TÆN  
SKJERN

# En bog om Gentænk Skjern processen

Du sidder nu med bind 2 om Gentænk Skjern. Den første bog var en messebog fyldt med 350 gode historier om, hvordan vi i fællesskab kan udvikle Fremtidens Skjern. Bogen blev offentliggjort og uddelt på messen i Ringkøbing-Skjern Kulturcenter den 15. september 2018.

Bind 2 er både en dokumentation af hele idegenereringsfasen i Gentænk Skjern processen og ikke mindst en konklusion på, hvordan vi ser strategien for udvikling af Fremtidens Skjern.

Det har været en fantastisk proces, som hele byen har bakket op om. Og en proces, som har skabt en foryngelse af de mennesker, som involverer sig i Skjerns udvikling. Det hele igangsat af Skjern Udviklingsforum i 2017 og videreført i samarbejde med byens borgere. Bogen her markerer således afslutningen på første del af Gentænk Skjern processen, nemlig idegenereringsfasen – og samtidig starten på realiseringsfasen.

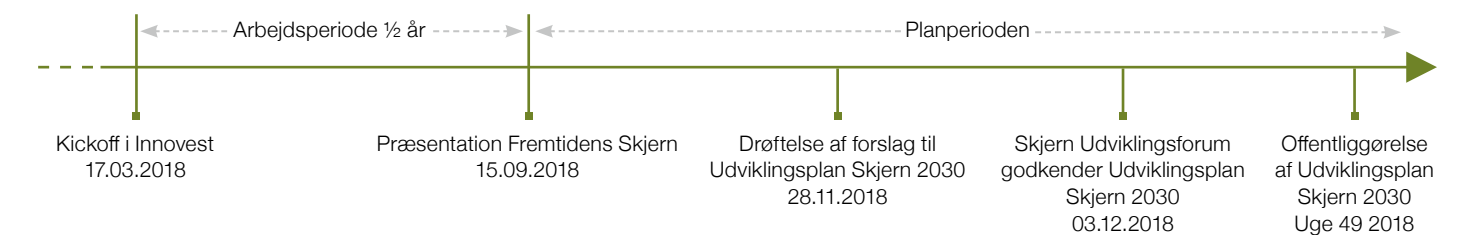
Første milepæl var at udforme strategien for, hvordan vi vil udvikle Fremtidens Skjern. I dialog med 50 borgere er Udviklingsplan for Skjern 2030 blevet til et "nej tak" til en traditionel fysisk plan og "ja tak" til en kulturbaseret proces med begrebet "midlertidighed" som det strategiske værktøj til at udvikle vores by. En dynamisk proces, hvor byens borgere har afgørende indflydelse på den by, vi ønsker. En dynamisk proces, som alle er inviteret til at deltage i.

På skjernudviklingsforum.dk kan du læse mere om idegenereringsfasen, og her kan du også følge hele realiseringsfasen.

God læselyst

**SKJERN** UDVIKLINGS  
FORUM

## PROCESSEN



# Ideen

Gentænk Skjern blev i realiteten påbegyndt i november 2016 i slagteriets gamle slagtehaler i Skjern. Ringkøbing-Skjern Kommune og The Architecture Project havde inviteret byens borgere til samtalsalon om byens udvikling. Der var bl.a. deltagelse af repræsentanter fra Skjern Udviklingsforum, og de så et stort potentiale for Skjern i at arbejde videre med de mange ideer, som kom frem på mødet.

*Skjern Udviklingsforum har igennem flere år været initiativtagere og tovholdere på mange udviklingsprojekter. Det seneste er Den Grønne Korridor Skjern, og nu er der fuld gang i Gentænk Skjern.*

Skjern Udviklingsforum, der bl.a. er sat i verden for at udvikle vores område, havde på dette tidspunkt med stor succes færdiggjort og driver nu sammen med kommunen foreningens store satsning, Den Grønne Korridor Skjern. Gentænk Skjern blev det næste store projekt for Skjern Udviklingsforum, som bygger på de samme værdier som Den Grønne Korridor Skjern – folkeligt engagement og involvering fra første færd.

Målsætningen med Gentænk Skjern er "At tegne et billede af, hvordan vi ønsker, Skjern skal opleves i 2030 eller 2040 måske 2050 med angivelse af konkrete bud på de initiativer, der skal iværksættes, så Skjern-området også i fremtiden opleves som et godt sted at arbejde, bo og leve."







Styregruppen for Gentænk Skjern i idefasen består af: Niels Erik Kjærgaard, Peter Glargaard, Preben Hørsted, Keld Sandahl, Mette Christensen, Gunnar Thorup og Lars Foged.

## Styregruppen

I 2017 nedsatte Skjern Udviklingsforum en styregruppe på 7 personer, som skulle komme med et oplæg til processen Gentænk Skjern med maksimal borgerinvolvering og lokal forankring. Efter igangsættelsen af processen har styregruppen primært fungeret som koordinator og kontakt til de mange frivillige, der er involveret i Gentænk Skjern. Styregruppen refererer til Skjern Udviklingsforums bestyrelse.

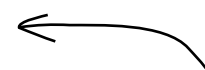
### Arbejdsgrupper og værter

På baggrund af slagterimødet i 2016 og Skjern Udviklingsforums arbejde i øvrigt definerede styregruppen 11 overordnede udviklingsspor for Skjern. De 11 udviklingsspor var ikke endelige, men et sted at starte, og der har også været ændringer undervejs. Til hvert udviklingsspor fandt styregruppen to-tre værter med kompetencer inden for de pågældende udviklingsspor, som ville tage ansvar for en arbejdsgruppe fra kickoff-mødet i marts 2018 til færdig

plan i slutningen af 2018. Værterne har været fuldstændig afgørende for hele processens succes. Deres gejst og utrættelige arbejde sammen med de øvrige medlemmer af arbejdsgrupperne har betydet, at Gentænk Skjern har fostret ca. 350 ideer til Skjerns udvikling, og arbejdet med at realisere mange af ideerne er i fuld gang.

### Lokal opbakning

For styregruppen har det været en proces, som understreger, at Skjern er en by, der bakker op om gode ideer og initiativer. Stort set alle borgere, der blev kontaktet om værtsrollen, sagde ja tak, mange virksomheder meldte sig som sponsorer, og når der var behov for mødelokaler, butikslokaler, tryk og meget mere, var der også stor opbakning. Alt i alt en oplevelse af, at rigtig mange gerne vil involveres i den positive udvikling af Skjern.



*Der blev tænkt store og små tanker i Gentænk Skjern.  
Omkring 125 borgere har deltaget aktivt.*





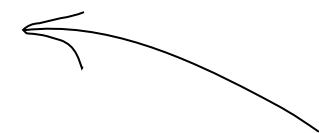
# Kickoff i Innovest

Lørdag den 17. marts 2018 lød det officielle startskud til Gentæk Skjern i Innovest. 10 temagrupper med to-tre værter i hver gruppe og i alt ca. 125 borgere var med til at skabe en festlig start med indlæg fra fremtidsforsker Jesper Bo Jensen, daværende formand for Børn- og Ungerådet i Ringkøbing-Skjern Martine Brumsbjerg og lærer og tilflytter Mads Reenberg. Derudover bød dagen på udnævnelse af 125 Gentæk Skjern ambassadører, musik, Skjern Streetfood og sidst men ikke mindst ideudveksling i de 10 temagrupper.

## Etablering af temagrupperne

I løbet af kickoff-dagen og i de efterfølgende dage meldte ca. 100 borgere sig til det videre arbejde med ideudvikling i grupperne med værterne som samlingspunkt. Hver gruppe fik en kontaktperson fra styregruppen for at sikre kommunikationen og koordineringen mellem temagrupperne og styregruppen, men ellers blev grupperne sat fri og var 100% selvkørende.

Dagen vekslede mellem fællesarrangementer i den store foyer og gruppearbejde i mødelokalerne. Innovest summede af liv og ideer.



*125 borgere fyldte Innovest med højt humør og gode ideer. Dagen blev afslutningsvis fejret med champagne og styregruppen og værterne tog fra Innovest fyldt med optimisme og fokus på mulighederne.*





# 180 arbejdsdage

Efter kickoff-dagen trak Gentænk Skjern og 100 borgere i arbejdstøjet. 180 arbejdsdage til at udvikle ideer, inden ideerne skulle præsenteres for hele Skjern og omegn i Ringkøbing-Skjern Kulturcenter. 10 temagrupper blev til 9, og der blev arbejdet intenst med udvikling af ideer i alle grupperne.

I samarbejde med UddannelsesCenter Ringkøbing Skjern og 10'eren blev der arrangeret en dag, hvor alle temagrupperne havde mulighed for at præsenterer deres ideer og komme i dialog med de unge om deres ideer og ønsker til Fremtidens Skjern.

Undervejs i forløbet blev der afholdt fællesmøder med alle grupper og styregruppen for at dele viden og koordinere mellem gruppernes ideer, hvis der var behov for det. Og naturligvis for at mærke gejsten på tværs af alle grupperne.

Her siger vi

hej



I de 180 arbejdsdage blev der også iværksat konkrete initiativer. Bl.a. lavede brandinggruppen en kampagne, hvor alle i Skjern i en uge skulle sige hej til alle de mødte. Fordi branding kommer indefra, og fordi de arbejdede med konceptet "Tættere på".





# Messen

Lørdag den 15. september 2018 var den store festdag for temagrupperne og hele Gentænk Skjern projektet. Her skulle alle ideerne præsenteres for interesserede i Skjern og omegn på messen Fremtidens Skjern. Samtidig blev det store idekatalog offentliggjort og uddelt på messen. Et katalog, som præsenterede alle 350 ideer, som var fremkommet i løbet af de 180 arbejdsdage.

## 9 stande og 3 helikopterpiloter

Hver temagruppe havde sin egen stand på messen, hvorfra de præsenterede deres ideer. Der var Gnags-bænke, snekanon, virtual reality, aktivitetshjul, droneoptagelser af Skjern, sauna, arkitekttegninger og meget mere.

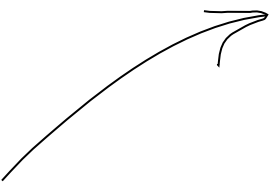
Styregruppen havde allieret sig med direktør for Naturkraft Peter Sand, arkitekt Bo Christensen og arkitekt Mads Bay Møller til på messedagen at binde de mange gode ideer sammen samt være med til at skabe den røde tråd i det fremadrettede arbejde mod en udviklingsplan for Gentænk Skjern. De blev døbt helikopterpiloter og fik sat afgørende præg på strategiplanen og måden at lave byudvikling på anno 2018.

## 450 besøgende + borgmesteren

Messen var en succes. 450 interesserede brugte en dag i Ringkøbing-Skjern Kulturcenter heriblandt også flere politikere. Borgmester Hans Østergaard holdt tale, hvor han roste Skjern for initiativet og perspektiverede Gentænk Skjern til kommunens vision Naturens Rige.

Da messen sluttede, samledes styregruppen med alle værterne og aftalte, at selv om der nu var en periode, hvor styregruppen skulle arbejde med den samlede udviklingsplan for Gentænk Skjern, skulle momentum ikke mistes. Der skulle arbejdes konkret videre med at føre ideerne ud i livet. Det var værterne, som gik forrest med det ønske.

*Temagruppernes præsentation på messen var imponerende. Der var store oplevelser for alle de besøgende.*





Kort  
sigt

Mellem-  
langt  
sigt

Langt  
sigt

## Prioritering af ideer

I oktober 2018 mødtes styregruppen og værterne til middag på Restaurant Pakhuset i Skjern. Formålet var en hyggeaften og fejre messesuccessen og den gode proces. Humøret var højt og engagementet på samme høje niveau som gennem hele processen. Det blev synligt for styregruppen, at langt de fleste værter var parate til at føre deres ideer ud i livet – både de kortsigtede og langsigtede ideer.

For at skabe et overblik over de 350 ideer blev det aftalt, at hver gruppe skulle tage de ideer de arbejdede videre med nu og gruppere dem ift.:

- 1. prioritet / 2. prioritet / 3. prioritet
- Kort sigt / mellemlangt sigt / langt sigt
- Byrum / landskab / fællesskab

Den prioriterede oversigt blev et væsentligt arbejdsredskab i den videre proces.

*Med 350 ideer var der behov for prioritering og gruppering af de ideer, der igangsættes nu.*





# Strategiplan

Styregruppen blev udfordret af de tre helikopterpiloter i arbejdet med den endelige udviklingsplan. Byudvikling med 5, 10, 15 års sigte er en forældet tankegang. Alting ændrer sig så hurtigt, at de planer aldrig bliver til noget. Man skal gribe mulighederne, når de opstår. Det er den DNA og kultur, Skjern har og som skal styrkes yderligere. Samtidig skal værterne og de øvrige frivillige ikke "kvæles" i en traditionel fysisk plantækning. De skal kunne se sig selv i det videre arbejde med tilblivelsen af ideerne.

## Midlertidighed som strategisk værktøj

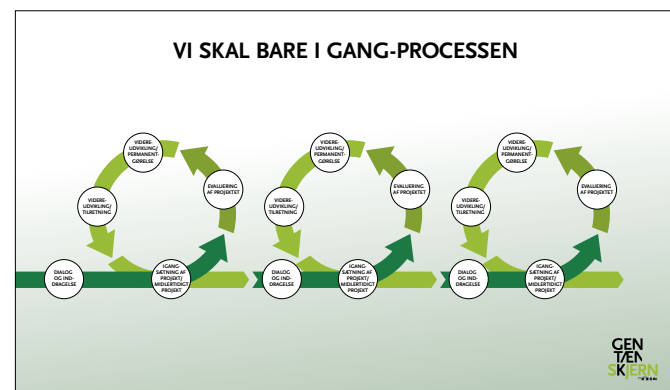
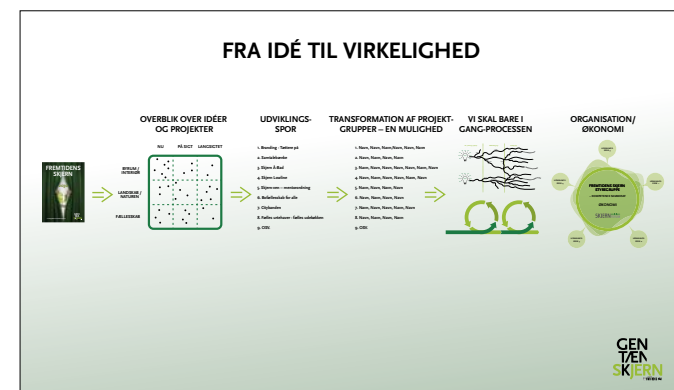
Borgerne i Skjern skal gribe mulighederne og gribe ideerne. Derfor bliver "midlertidighed" et nøglebegreb i strategiplanen for Gentænk Skjern. Ideerne skal testes af, inden de gøres permanente. Måske bliver de permanente, måske udvikler de sig til noget andet undervejs, eller måske lukkes de bare ned igen.

Et konkret eksempel er ideen Skjern Å-bad og sauna ved Skjern Bådehavn. Et dyrt anlægsprojekt, men som først

bliver testet af ved at opstille en transportabel sauna og et vildmarksbad ved Skjern Bådehavn, så vinterbadere og andre borgere kan benytte det henover julen 2018. Derefter vurderes det, om det skal gøres permanent. Et andet konkret eksempel er Gentænk Skjern butikken, der dukkede op på Holger Danskes Plads i en uge i december, for at give borgerne i Skjern information om ideerne til Fremtidens Skjern.

## Fra udviklingsplan til midlertidighed

Den 28. november præsenterede styregruppen ideerne til den nye strategi for værterne og de øvrige deltagere i tema-grupperne. Her blev tankerne om, at Udviklingsplan Skjern 2030 kunne udvikle sig til at blive en proces- og kulturplan, drøftet. At midlertidighed og pop-up blev strategiske værktøjer, og at færdige 10-års planer ikke var vejen frem. Det blev heldigvis modtaget rigtig godt. Flere gav udtryk for, at de bedre kunne se sig selv i den videre proces på den måde, og sådan gik det til, at strategien for at udvikle Fremtidens Skjern bliver en kulturbaseret strategi baseret på begrebet midlertidighed som det strategiske udviklingsværktøj.





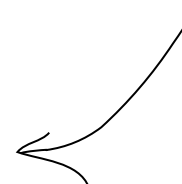
På mødet i november med værter og deltagere i temagrupperne skrev grupperne sig på de ideer, de ville arbejde videre med. På mødet var der mulighed for, at personer kunne skifte til andre grupper.

# Overblik over ideer og projekter der arbejdes videre med nu

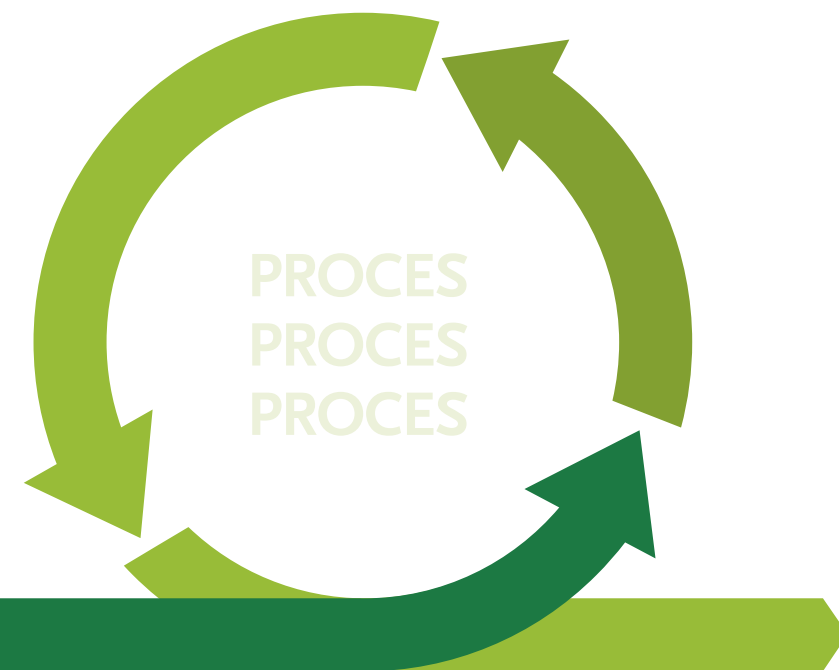
GEN TÆNK SKJERN	HURTIGT INDEN FOR 1 ÅR	NAVN OG EFTERNAVN	MELLEM INDEN FOR 1-5 ÅR	NAVN OG EFTERNAVN	LANGSIGTET INDEN FOR 5-10 ÅR	NAVN OG EFTERNAVN
BYRUM/ INTERIØR	By-orienteringsløb		Streetbasket Banegårdspladsen		Penna fodboldbane Kulturcentret	
	Samtalebænke		Skjern Lowline		Fler-familie boligformer	
	Fælles urtehave - fælles udekøkken		Den Grønne Korridor 2.0 (11-14 grønnesteder)		Bofællesskab for alle	
	Udvikling Banegårdspladsen		Skolerne ind i bykernen			
	Byhave-oase DSB-husene		Bibliotekmiljø			
	Forskønnelse af byrummet		Ikke-idrætslige aktiviteter for alle			
	Leg, læring, kunst, inspiration midtbyen		Mødested for bedsteforældre og børnebørn			
	City Banden		Historier om byen i QR koder			
	skjern.dk					
LANDSKAB/ NATUR	Beachvolley soppesen		Aktiviteter i Skjern Bådhavn		Skjern Skyline	
			Brug naturen			
			Beachhåndboldbane Kulturcentret			
			Sne på kælkebakken			
			Pop-up arrangementer for alle i naturen			
			Arrangementer Skjern Å / Skjern Bådhavn			
			Skjern Brogård - åens formidlingscenter			
		Skjern Å-Bad				
		Guidede ture				
FÆLLES- SKAB	Markedsføringsaktivitetshjul		skjern.dk		Besætningsindsats - Skjern ambassadører	
	Branding - Tættere på		Online aktivitetskalender		Samlingssted for børn med brug for videnkontakt	
	Bro mellem generationer (skole- og kommunale)		skjern.dk, inforskærne, sogneblad			
	Start på seniorlivet (erfa-gruppe)		Ungdomshus			
	Skub en ven		Event dating-app			
	#deturskjern - dynamisk byrum		Tættere samarbejde ml. byens foreninger			
	Online idekatalog/aktivitetskalender		Mentorgruppe for iværksættere			
	Skjern-ven - mentorordning		Åbenhed overfor tilflyttere			
	Tilflytterpose		Tønderskjoldts soldater - vække de passive			
	Biodiversitet - folkelig bevægelse		Fløksible fritidstilbud			
			Fællestilbud på tværs af åen			
			Intro og inklusion til Skjerns fritidsliv			
			Forpligtende netværk/vennskaber			
		Reservebedste				
		Uforpligtende fællesskaber for alle				
		Cafemøde om aktiviteter for pensionister				
		Musik og sang for ældre				
		Folkekøkken				

- Byens udseende og liv
- Branding over for os selv og over for andre
- Det Grønne Skjern og Nationalparken
- Det gode seniorliv for alle
- Skjern som tryk familieby – hvor alle føler sig velkomne
- Kunst, kultur og fest
- Innovation i Skjern-området/unge 17+ brænder igennem
- Handelslivet i Skjern
- Det gode fritids- og foreningsliv i Skjern

*Gentænk Skjern er for hele Skjern. Alle borgere kan tilvælde sig arbejdet med konkrete ideer, og alle kan komme med nye ideer. Det sker på skjernudviklingsforum.dk.*



## Realisering



I stedet for en plan er der valgt en form for styret kaos. Eller der er valgt en form, hvor ideer afprøves, inden de bliver permanente. Det stiller nye krav til organiseringen i Gentænk Skjern. Derfor sammensættes der en ny og bredere funderet styregruppe med fire gengangere fra den gamle styregruppe: Niels Erik Kjærgaard, Peter Glargaard, Preben Hørsted, Lars Foged og fem nye: Anette Taulo, Mette Højsgaard, Thomas Fisker, Dorthe Marie Siersbæk og Anders Juhl Hansen – alle udvalgt på baggrund af deres kompetencer til det videre arbejde. Derudover vurderes der på muligheden for at ansætte en projektleder til Gentænk Skjern. Organisering og styring er afgørende, når byudviklingen bliver en dynamisk proces.

Til at understøtte kulturen og midlertidighedstanken øremærker Skjern Udviklingsforum kr. 150.000,- pr. år i de næste 3 år til at teste ideer af, undersøge muligheder, Gentænk Skjern er i proces med ca. 60 ideer igangsat, og der er fortsat omkring 300 ideer at tage fat på herefter. Samt naturligvis alle nye ideer, der kommer til fra alle involverede og nytilkomne.

ansøge fonde, og hvad der ellers bliver behov for i tilblivelsen af ideerne. Samtidig kan alle hente hjælp i Gentænk Skjern Styregruppen, som også har et netværk med kompetencepersoner, der kan trækkes ind.

### Konkrete projekter

Ved årsskiftet 2018/2019 er ca. 60 ideer i gang på forskellige stadier. Nogle er i fuld drift, som fx Citybanden. Andre er i gang med at få økonomien på plads, som fx Gnags-bænkene, og ideer bliver testet af, som fx Skjern Å-bad og sauna.

Skjern er i proces mod at blive den by, vi ønsker at arbejde i, bo i og leve i. Og alle er fortsat inviteret til at deltage. Det sker på skjernudviklingsforum.dk.



# GEN TÆN SKJERN

et af de  
NATURENS RIGE  
Ringkøbing-Skjern Kommune



SKJERN-TARM HÅNDVERKER-  
OG INDUSTRIFORENING

 **SKJERN BANK**

 **EDC Skjern & Tarm**  
En del af byens liv

 **NATURENS RIGE**  
Ringkøbing-Skjern Kommune

**ørskov**gruppen

**SKJERN**  **HANDELSFORENING**

  
**Tommerfirmaet**  
**Flindt Møtzen & Søn**  
SKJERN - 20494945

[skjernudvklingsforum.dk](http://skjernudvklingsforum.dk)

**SKJERN** **UDVILINGS**  
**FORUM**